

Familjeläkare vägrar acceptera upphandlingen

Västmanlands läns landstings upphandlingsbeslut om de privata familjeläkarmottagningarna stod sig i länsrätten. Men Praktikertjänst går vidare till kammarrätten.

II – Vi är irriterade och arga, säger Jonas Sjögren på Prima familjeläkarmottagning och talesman för Praktikertjänst.

Upphandlingsbeslutet i mars innebar att endast två av de sexton privata mottagningarna i länet fick förnyat avtal, se LT nr 12/2004. Sex, de flesta under Praktikertjänst, gick till Carema Primärvård AB som idag inte har verksamhet i Västmanland. För övriga åtta fanns inget godtagbart anbud, enligt landstinget.

Varken Praktikertjänst, Eriksborgs HB eller Servicehälsan vann gehör hos länsrätten. Praktikertjänst, som lagt bud på alla sina elva mottagningar, hävdade oriktigheter i upphandlingen och att Carema gynnats. Länsrätten ansåg sig dock inte behöva bedöma detta. Redan det faktum att en del av Praktikertjänsts mottagningar inte uppfyllde de obligatoriska kraven diskvalificerade Praktikertjänsts anbud. Praktikertjänst hade lagt bud på alla elva eller ingen, vilket gjorde att landstinget inte kunde skriva avtal med någon av dem.

– Vi tycker det är tråkigt att de lade ett anbud en för alla, alla för en, eftersom det blivit så turbulent, säger biträdande landstingsdirektör Lena Burström.

De 16 mottagningarna:

- Fick fortsatt avtal: Apalby familjeläkare i Västerås och Familjeläkarna i Arboga.
- Har nu fått avtal: Servicehälsans familjeläkare AB.
- Förlorade sitt avtal till förmån för Carema: Byjorden familjeläkarenhet och ytterligare en mottagning i Köping, Eriksborgspraktiken, Eriksborgs HB, Familjeläkarna Läkarhuset och Prima familjeläkarmottagning i Västerås.
- Erbjuds nu avtal: Citypraktiken, Läkargruppen, Odensvi läkarmottagning och Familjeläkarmottagningen Önsta Gryta i Västerås Kolbäckes familjeläkarenhet, Kungsörs familjeläkarmottagning och Ångsgårdens vårdcentral i Surahammar.

Praktikertjänst ger dock inte upp utan har överklagat till kammarrätten och väntar på prövningstillstånd. Under tiden har kammarrätten beslutat att upphandlingen inte får avslutas rörande Praktikertjänsts mottagningar.

Landstinget har efter segern i länsrätten slutit sitt avtal med Carema om sex mottagningar, de flesta tillhörande Praktikertjänst, med förbehåll för ett eventuellt kullkastande beslut i kammarrätten.

»Felfinneri och lagliga spetsfundigheter« Jonas Sjögren tycker inte att Praktikertjänst har sig själva att skylla genom att inte ha uppfyllt de grundläggande så kallade skall-kraven. Landstinget hade enligt Sjögren beskrivit upphandlingen som en pro forma-sak.

– Det här är felfinneri och lagliga spetsfundigheter som inte har något med verkligheten att göra. Vårt anbud har förkastats på grund av enstaka brister i vår förmåga att fylla i ett formulär. I praktiken uppfyller vi skall-kraven, och det vet landstinget.

Läkarna på de berörda mottagningarna tänker inte låta sig anställas av Carema. De planerar att ta emot patienter som vanligt, trots att de inte har någon taxa.

– Landstinget utgår från att vi ska sälja oss till Carema och gilla läget, men det kommer inte att lyckas. Det mest troliga utfallet till slut är att mottagningar som patienter valt i flera år får fortsätta. Men det finns inget som hindrar att också Carema etablerar sig i Västmanland. Det fattas 30 läkare här.

Enligt Lena Burström är det dock inte aktuellt med nyetableringar, och de mottagningar som drivs vidare utan avtal kommer inte att få ersättning från landstinget från den 1 juli.

Förra veckan erbjöd landstinget ock-

Läkartidningen nr 12/2004.

så avtal med Praktikertjänst om de sju resterande mottagningar som landstinget tidigare inte godtog, men utan förbehåll för kammarrättens prövning och utan krav på att Praktikertjänst rättar till de brister som tidigare omöjliggjorde avtal. Om Praktikertjänst inte accepterar senast 5 maj ges inget nytt erbjudande. Jonas Sjögren kallar landstingets agerande för arrogant.

– Eftersom kammarrätten prövar upphandlingen och har fattat beslut om inhibition betyder det att vi inte kan skriva under. Det är arrogant mot kammarrättens beslut och mot oss.

I motsats till landstinget hävdar Jonas Sjögren att en upphandling inte är nödvändig över huvud taget. Han hänvisar till Stockholms läns landsting.

Hälso- och sjukvårdsutskottet i Stockholm tog nyligen ett principbeslut att primärvårdsavtal får förlängas utan upphandling då parterna är nöjda och det inte finns klagomål från patienterna. Detta för att undvika oro och sänkt kvalitet som ett avbrott kan orsaka, enligt Göran Rådö på Stockholmslandstingets Beställarkontor vård.

– Vi har tyckt att vi kan hänvisa till Hälso- och sjukvårdslagets krav på att erbjuda patienten en fast läkarkontakt. Men det är ingen solklar tolkning, säger Rådö.

Elisabet Ohlin

elisabet.ohlin@lakartidningen.se

»Det är patienten som ska välja«

II Benny Ståhlberg, ordförande i Distriktsläkarföreningen, ser utvecklingen i Västmanland som ytterligare argument för ett nationellt familjeläkar-system.

– Det behövs långsiktiga avtal. Lagen om offentlig upphandling slår undan fötterna för det. För att ge patienter och läkare trygghet behövs ett lagreglerat nationellt familjeläkarsystem enligt DLFs Protos-förslag med avgränsat uppdrag, fritt läkarval och fri etablering

upp till 1 500 invånare per läkare.

Enligt Benny Ståhlberg är risken att enskilda läkares initiativ bromsas om upphandling leder till att stora värdföretag på sikt tar över. Med en nationell reglering skulle lagen om offentlig upphandling inte behöva tillämpas på familjeläkare, menar han.

– Det ska vara konkurrens, men det är patienten som ska välja.

Läs Protos-förslaget: www.svdlf.se (LT)